

VIDENSKAB OG PRAKSIS | AKADEMISKE AFHANDLINGER

samt at undersøge forskellige determinanters association med prioriteringer og tilfredshed, og associationen mellem patienters prioriteringer og deres tilfredshed.

Det vigtigste aspekt var den lægelige behandling uanset sygdomsvarighed og -sværhedsgrad og sociodemografiske faktorer. Andre vigtige aspekter var tillid til lægen, information og ventetid. Patienter, som blev akut indlagt, prioriterede tilgængelighed af lægen og stuegang højere end patienter, som var henvist til behandling. Sociodemografiske faktorer var ikke associeret med patienters prioritering af sygehusvæsenets ydelser.

Andelen af patienter, som udtrykte tilfredshed med sygehusvæsenets ydelser, var høj. Ældre patienter og patienter, som var henvist til behandling, udtrykte større tilfredshed med sygehusvæsenets ydelser end yngre patienter og akut indlagte patienter. Derimod var der ingen association mellem sygdomssværhedsgrad og tilfredshed.

Der blev fundet en positiv association mellem prioritering og tilfredshed. Ydelser, som patienter fandt vigtige, udtrykte de også tilfredshed med. Det er således muligt i kommende patienttilfredshedsundersøgelser at fokusere på de ydelser, som patienterne finder vigtigst.

Forf.s adresse: Solhøjvej 36, DK-8210 Århus V.
E-mail: juliebaekjensen@hotmail.com
Forsvaret finder sted den 15. november 2004, kl. 14.00, Auditorium 3, Auditoriet, Bygning 252, Aarhus Universitet.
Bedømmere: Flemming Scheutz, Mogens Grønvold og Finn Bjarke Christensen.
Vejledere: Johnny Keller, Jan Mainz og Svend Sabroe.

Læge Lena Elisabeth Hjerminde:

Clinical, genetic and imaging studies in dystonia

Formålet med denne ph.d.-afhandling, som primært er udført på Afdeling for Medicinsk Genetik, Panum Institutet, er at give en gennemgang af den nuværende viden om dystoni samt at præsentere de kliniske, molekylærgenetiske og billeddiagnostiske studier udført på 230 patienter med dystoni og slægtninge.

I gennemgangen diskuteres klinisk og genetisk klassifikation. Endelig er nogle facts og hypoteser om patogenesen af primær dystoni og dystoni-plus diskuteret, specielt i relation til de kortiko-striato-pallido-thalamiko-kortikale baner.

Undersøgelserne bag denne afhandling startede med indsamling af patienter med dystoni og slægtninge til klinisk undersøgelse og blodprøvetagning til DNA-ekstraktion.

Alle probander er testet for DYT1-dystoni pga. heterogen klinisk præsentation og lav penetrans. Koblingsstudier er udført for at undersøge mulig kobling til tre forskellige loci. Desuden er DNA-sekventeringsanalyse af to klonede dystonigener udført.

MR- og SPECT-scanninger af nogle af de indsamlede

familier blev efterfølgende udført. Tre forskellige SPECT-scanningsligander blev brugt.

Resultaterne bekræfter, at dystoni ofte er arvelig og meget heterogen, både inter- og intrafamiliært. Næsten halvdelen af alle probander mener at have/have haft slægtninge med dystoni; heraf fortæller under halvdelen, at afficerede slægtninge har/havde samme fordeling af dystonisyntomer.

Frekvensen af nogle arvelige dystoniformer ser ud til at være forskellig fra det påviste i udenlandske studier.

Tillige er ikkeforventede de novo-mutationer og ikke tidligere beskrevne mutationer, bl.a. i familier med atypiske fænotyper, fundet.

Ingen klar sammenhæng mellem dystonitype og billeddiagnostiske forandringer ses, men mange ens blodgennemstrømningsforandringer ved forskellige dystonityper.

Forf.s adresse: Afdeling for Medicinsk Genetik, Institut for Medicinsk Biokemi og Genetik, Københavns Universitet, Sundhedsvidenskabeligt Fakultet, Panum Institutet, Blegdamsvej 3, DK-2200 København N.
E-mail: lena@imbg.ku.dk
Forsvaret finder sted den 17. november 2004, kl. 14.00, Haderup Auditorium, Panum Institutet, København.
Bedømmere: Rigmor Jensen, Jørgen E. Nielsen og Håkan Widner.
Vejledere: Sven Asger Sørensen og Lene Werdelin.

Læge Klaus P.J. Martiny:

Adjunctive bright light in nonseasonal major depression

Ph.d.-afhandlingen udgår fra Psykiatrisk Forskningsenhed i Hillerød, Hillerød Psykiatriske Sygehus. Formålet med undersøgelsen er at klarlægge, om lysbehandling øger effekten af antidepressiv medicinsk behandling. I alt blev 102 ambulante patienter med ikkesæsonafhængig major depression (DSM-IV) efter lodtrækning behandlet dagligt med enten stærkt lys (hvidt, 10.000 lux i 1 time) eller placebo-lys (rødt, 50 lux i 30 minutter) i en 5-ugers-periode. Alle patienter blev samtidig behandlet med sertralin i en dosis på 50 mg. Resultaterne viste på både interview- og selvvrderingsskalaer et hurtigt indsættende og vedvarende mere gunstigt forløb for den gruppe, der blev behandlet med stærkt lys og sertralin. Forskellene mellem behandlingsgrupperne var statistisk signifikante på interviewskalaerne allerede efter en uges behandling og øgedes med tiden. Efter fem ugers behandling var der respons (>50% reduktion i depressionsgrad) hos 66,7% af de patienter, der blev behandlet med stærkt lys mod 40,7% af de patienter, der blev behandlet med svagt lys. Remission (Hamilton-17-score ≤7) opnåedes hos 41,7% af de patienter, som blev behandlet